

Nepřijatelná ombudsmanka Válková

Když se v prosinci 2019 blížil konec funkčního období Anny Šabatové jakožto ombudsmanky (veřejné ochránkyně práv), **navrhl prezident Miloš Zeman jako její nástupkyni Helenu Válkovou (ANO)**. Ta v té době již vykonávala funkci vládní zmocněnkyně pro lidská práva. Média však záhy přišla s informací, že **Helena Válková obhajovala institut ochranného dohledu, který byl často využíván jako nástroj proti politickým oponentům za doby komunistického režimu**.

Zároveň Helena Válková vydala několik textů věnovaných právě institutu a na některých z nich **spolupracovala s Josefem Urválkem, jedním z nejznámějších prokurátorů z éry vykonstruovaných politických procesů**. Ten několikrát žádal v procesech trest smrti, například i pro Miladu Horákovou...Jedním z problematických textů je příspěvek z roku 1979 v časopise Prokuratura, pod kterým byl spolu s ní podepsán onen Josef Urválek. Právě tento článek neunikl pozornosti novinářů a historiků. Další podobný text vyšel i v roce 1981. V žádném z nich se neobjevila žádná zmínka o tom, že by byl institut využíván k šikaně disidentů. Ovšem podle historika Petra Blažka musela kandidátka na ombudsmanku tuto skutečnost znát z interních materiálů.

Helena Válková pracovala ve Výzkumném ústavu kriminologickém při Generální prokuratuře ČSSR, kde **měla na starosti zmíněný ochranný (či také prokurátorský) dohled**. Jeho koncept byl převzat ze Sovětského svazu a fungoval mimo jiné na bázi domácího vězení pro nepohodlné občany. Na jeho základě bylo možné přikázat pobyt pouze v určitém místě či naopak zakázat návštěvy míst jiných. Součástí byly i domovní prohlídky, které mohly být uskutečněny kdykoliv, a bez jakéhokoli oprávnění.

Pod tlakem veřejnosti i mnoha politiků se Helena Válková nakonec rozhodla nominaci na pozici ombudsmanky nepřijmout – jako důvod uvedla své členství v komunistické straně, **nařčení z obhajoby nástrojů totalitního režimu ale jasně odmítá** a za svými odbornými pracemi si nadále stojí. Prezident Miloš Zeman následně na pozici ombudsmana nominoval Stanislava Křečka, člověka, který neoprávněně používal titul JUDr., glorifikoval socialistickou revoluci i socialistické volby a utvrzoval komunistický režim v době, kdy jeho předchůdkyně Anna Šabatová seděla ve vězení za šíření letáků informujících o tom, že lidé nemusí povinně chodit ke komunistickým volbám.

Kontext kauzy

- Helena Válková opakovaně tvrdila, že nevěděla, kdo Josef Urválek je. S ohledem na její pracovní náplň a pracovní prostředí to však, dle odborné veřejnosti, není možné.
- Helena Válková, dle jejích slov, pracovala s institucí ochranného dohledu pouze jako s prostředkem pro vypořádání se s recidivisty závažných zločinů, o jeho používání jakožto zdroje šikany disidentů prý nevěděla.
- I přes nové informace Helena Válková setrvává ve funkci vládní zmocněnkyně pro lidská práva.

O tématu nového ombudsmana jsme pravidelně informovali na našem webu. [📄 nominace Heleny Válkové, nominace Stanislava Křečka, jeho zvolení, nové aktuální informace](#) k tématu.